

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopis se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Haročina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

V novem letniku priobčimo v oddelku

»PROSVETA« spis slavnega francoskega zvezdarja Flammariona o zvezdah: »Pogled v večnost«; v oddelku

»ZDRAVSTVO« izvleček iz znanega dr. Hufelandovega spisa Makrobiotika: »O podaljšanju našega življenja«; v oddelku

»LISTEK« zanimivo povest: »Strah v cantervilliskem gradu«, ki jo je spisal pisatelj Oskar Wilde.

»SLOVENSKI DOM« velja za celo leto samo 3 krone, za Ameriko 1 dolar. — Zadostuje naslov: »Slovenski Dom«, Ljubljana.

Ob koncu leta.

Še nekaj dni, in staro leto zatone v večnosti, ki nam rodi iz svoje brezkončnosti za nadomestilo zopet novo. Leto, ki se bliža svojemu koncu, je bilo tako važno po svojih dogodkih v zadnjih mesecih, da kaj takega pač nismo slutili, ko smo pred 12. meseci pozdravljali njegov prihod.

Doživeli smo namreč konec Turčije v Evropi! Naj namreč izpadejo mirovna pogajanja v Evropi tako ali tako, kar ostane Turkom na evropski celini, bo tako malenkostno, da ostane le še vprašanje časa, kdaj izgine tudi to. Tako smo torej srečni, da smo doživeli konec tiste Turčije v Evropi, ki je bila dolgih 300 let krvava šiba božja za slovenski rod, za slovenskega kmeta. Pri Kumanovem, Bitolju, Lozengradu, Lile Burgasu sta mačevala srbski in bolgarski kmet tudi 300letno trpljenje naših kmečkih prednikov Slovencev. Če se veselimo danes darila potekačnega leta, če čutijo naša srca isto veselje, kot srca balkanskih zmagovalcev, je to veselje krvi naših prednikov, ki nam teče po žilah, da je prišel dan plačila za njihovo stoletno trpljenje.

Ti dogodki preteklega leta nas navdajajo z veseljem razven z ozirom na uspehe same še tudi vsled vzroka teh uspehov. Ti dogodki so posledica samopomoči, treznosti, vztrajnosti in dejanskega

rodoljubja naših stanovskih in narodnih tovarišev na Balkanu. Ob sklepu starega leta pregledujemo, kaj si dobrega ohranimo in prenesemo v novo leto. Živi vzgled te vztrajnosti in samopomoči si vzamemo seboj in si porečemo:

Tudi slovenske Makedonije mora biti konec, tudi mi se organizirajmo v svojo »balkansko zvezo«, v svoje kmečke organizacije, da se pripravimo v novem letu na boj za staro pravdo, na splošne deželnozborske volitve leta 1914. Tudi mi si hočemo pripravljati čas, da odklonimo tiste, ki so se nam pod krinko S. L. S. vsilili za voditelje, skriti za plašč svete vere. Tudi mi si hočemo priboriti pravico, da si bomo na Slovenskem sami rezali kruh političnih pravic, ker že od nekdaj smemo sami izpolnjevati dolžnosti in plačevati sami — davke.

Kmetije, lahko smo zadovoljni s potekajočim letom: krepke čete se zbirajo okrog »Slovenskega Doma«. Že se širi nov duh po deželi, duh kmečke zavednosti, spoznanje, da je le v samopomoči, izobrazbi in delu naša bodočnost. »Slovenski Dom« je zanesel vesti o sijajnih uspehih jugoslovanskih kmetov v zadnjo gorsko vasico, kjer se govori naša lepa slovenščina. V zadnji gorski vasici si kmečki stan mane oči in se vprašuje: Kaj res samo še mi slovenski kmetje ne moremo shajati več brez političnih prekursorjev, kaj res nismo zmožni samo še mi kmetje, vzeti kmečke zadeve sami v roke?

»Slovenski Dom« je vedno opozarjal, in to z uspehom opozarjal, da je svet ustvaril bog, ne pa hudobni duh, da je torej bistvo življenja nekaj božjega, ne pa satanskega, da smo zato tu, da stremimo za srečo, ne pa zato, da bi mi orali, mi sejali, želi bi pa — drugi. Kmetje smo začeli razlikovati med vero in bero, mi hočemo, da se časti boga z dejanji, ne zadostuje nam samo lepe — besede. Naše duše so osirotele, duhovščina se je vrgla na bero v tej in oni obliki. Naše duše pa potrebujejo vere, zato smo pa začeli iskati direktno zvezo z božjimi stvarmi, ker dosedanji posredovalci med nami in bogom zapu-

ščajo to skrb na naše duše in jo posvečajo biko- in svinjereji, volitvam, mlekarnam, politiki in drugim posvetnim rečem.

»Slovenski Dom« se je boril za vero proti beri. Da je zadel na pravo struno, spričuje njegovo razširjanje. Razširjajmo ga tudi v novem letu med znanci in prijatelji. 3 krone za celo leto naj ne bo žal nikomur. Če skrbimo vsak dan za telesno hrano, ne pozabimo tudi na duševno hrano. Naj nam bo naš duh več, kot telo, ki je samo podlaga, da moremo živeti duševno življenje, po katerem se loči človek od živali.

Ob sklepu leta srčna hvala dosedanjim naročnikom. Kličemo vam vsem: Ostanite nam zvesti tudi zanaprej!

Srčna hvala tudi vsem dopisnikom. Menda noben list za ljudstvo nima toliko in tako pridnih dopisnikov. Srce nam mora biti veselo pri misli, da je dandanes že toliko zavednih, vrlih mož pri nas po kmetih, ki tako pridno dopisujejo v svoje glasilo. Čez 1000 dopisov smo prejeli, skoraj 290 dopisnikov ima »Slovenski Dom« med kmečkim ljudstvom, ki se niso bali ni truda in izgube časa, da so s svojo žuljavo, pogosto od dela okorelo roko sporočali iz svojih vasi in vasic kmetu sotrpinu po drugih krajih svoje križe in težave, resne in šaljive dogodke. Ves dopisni del v »Slovenskem Domu« je njih delo.

Prepričani pa bodimo, kmečki možje, da kar naredimo za »Slovenski Dom« delamo za kmeta, torej tudi zase.

Torej še enkrat: srčna hvala, dopisniki, v imenu lista in njegovih čitateljev!

Vsem čitateljem, naročnikom in dopisnikom skupaj pa

veselo in srečno novo leto!

Od upravnštva: Da se seznanijo s »Slovenskim Domom« tudi naši čitatelji in ga naroče, razpošljemo nekaj prvih števil na naslove takih, ki bi želeli list na ogled. Pošljite nam naslove znancev, za katere mislite, da bi se na list naročili, oziroma, če jim želite list sami izročiti, sporočite, kakšno število izvodov »Slovenskega Doma« naj vam določimo.

Lepo novoletno darilo.

Lepo novoletno darilo je naklonil klerikalni deželni odbor nam srečnim kranjskim davkoplačevalcem. V seji deželnega odbora so namreč že razpravljali o deželnem proračunu za leto 1913. Ta proračun kaže po izkazilih klerikalnega deželnega odbora samega **primanjkljaja v okroglem znesku 1 milijona 600.000 kron, ki ga dežela nima pokriti s kakimi dohodki.**

Klerikalci so obetali zlate čase pri volitvah leta 1908., ko so prišli na krmilo. Zato so morali začeti **razsipavati denar, in to ne kranjskemu davkoplačevalcu, temveč klerikalnemu volilcu.** Dohodkov pa dežela toliko **nima, a doklad** zopet ne upajo zvišati, ker se bližajo deželnozbornske volitve leta 1914. Gospodarijo torej **na puf,** delajo z nepokritim primanjkljajem, denar pa jemljejo od desetmilijonskega posojila, ki pa ni namenjeno za **redne izdatke dežele,** temveč bi se moralo porabiti **poleg rednih izdatkov za izboljšanje kmetijstva.** Klerikalci kupujejo torej med nami kmeti klerikalne volilce **za nam samim namenjen denar!**

Edini napredni deželni odbornik **dr. K. Triller** je podal pred začetkom seje, kjer so govorili o tem lepem proračunu, sledečo izjavo:

»Sem v tej veleslavni korporaciji ne le mandatar narodno - napredne stranke, temveč v prvi vrsti zastopnik one deželnozbornske mestne kurije, ki nosi po svojih davkoplačevalcih veliko večino deželnih davščin in drugih bremen in katera je vsled tega brezdvomno upravičena do primernega vpliva na deželno gospodarstvo.

Večina te visoke korporacije pa tega faktično ne priznava, ter v prepostojih slučajih gospodari in razpolaga — preziraje dosledno vse moje proteste in ugovore — z deželnimi in deželi zupani sredstvi, kakor tudi z deželnim kreditom, po načelih, katera moram najodločneje odklanjati. **Ta načela** namreč ne stoje le v očitnem nasprotju z opravičenimi kulturnimi in gospodarskimi interesi in težnjami davkoplačevalcev, katere imam čast zastopati, **ampak slone pogostoma tudi na moralnem, pravnem in socijalnem naziranju, meni popolnoma nepristopnem.**

Tudi po mojem prepričanju **ta visoki deželni odbor ne izpolnjuje svojih dolžnosti kot poklicani čuvaj občinske avtonomije.**

Glede na vse to, **ne morem prevzeti niti formalne soodgovornosti za to, da bi se predlagalo za nadaljevanje tega gospodarstva dovolevanje novih deželnih sredstev, ter se v znak svojega protesta razprave in sklepanja o deželnem proračunu, ne bom udeležil.**

Gosp. deželnega glavarja prosim, naj blagovoli zaukazati, da se ta moja

izjava sprejme dobesedno v zapisnik današnje seje.

Takšno darilo nam je torej za novo leto pripravila Slovenska ljudska stranka.

In kdo je tega kriv?

Ti, klerikalni volilec, ki si s svojim glasom pripomogel, da so dobili kranjsko deželo v roke tako lahkomišljeni, ali pa nezmožni, ali pa nepravilni gospodarji.

Kaj piše dolenjski kmet drugim kmetom.

(Iz Škocijana.)

Bliža se novo leto! Prihaja čas, ko bode potreba naročnino za razne časnike obnoviti. Kdo ne bo z veseljem posegel v žep ter poslal bore tri krone **za splošno priljubljeno kmečko glasilo »Slovenski Dom«.** Posebno sedaj v teh dolgih zimskih večerih se vidi potreba tega glasila, čitva dovolj, ne le za zabavo, temveč nebroj tudi poučnega nam nudi ta edini kmečki list, ki vedno in povsod zastopa naše koristi, ki se ne boji ne farja, ne hudica.

Kakor je pri nas razširjen, bi bil vkljub temu lahko še bolj! Le malo resne volje, posebno sedaj, se nudi zavednemu kinetu, ki se ne boji **farovške komande, prilika ga razširjati med znanci.**

Koliko novic smo izvedeli iz bojišč, kjer bijejo boj za čast in svobodo zlato naši bratje na Balkanu. Zvemo, kako naši narodni sovražniki nas Slovence obrekujejo na višjih mestih, češ, slehern napreden kmet je proti vladarski hiši, ta je danes vse: Srb, Bolgar in ne vem kaj še vse. Sami prekucih so le zato, ker se potegujejo za svoje svete — pravice, samo zato, ker se otresamo suženjskega jarma oholih nemčurjev, pritepencev. Da se s takimi tiči bratijo le njih vredni bratci, naši klerikalci, je znano. Hočejo, **da bi si oni sami rezali bel kruh, nam pa podajali — trdo kamenje.**

Vkljub temu, da nas hočejo razni Majdiči, Toneti, Bajci in enaki backi pohrustati v »kisli župi«, ne klonimo tilnikov, ne omahujmo, nič ne obupavajmo. Našo lastnino, našo domovino in naš materinski jezik, spoštujmo, čuvajmo vse zvesto in krepko branimo ter ohranimo sveto, **to ti-sočletno dedščino svojih prednikov in ohranimo jo enako tudi svojim potomcem.**

Ko bo enkrat kmet samostojen gospodar nad vsem, ko bo tudi naša beseda kaj več veljala tudi na višjih mestih, se bo v naše duše naselil mir in tiho blaženstvo ter samozavest, in mi vsi, kar nas je slovenskih oratarjev, bomo veselja polnega srca peli ob vsakem božiču: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

Da nam bo prihodnje leto bolj še zadovoljnejše, da se čim prej uresniči naša vroča želja in upravičena, pošljimo za se in znanca tri krone za novoletno darilo in celo leto te bode ta zvesti spremljevalec kmeta, naš »Slov. Dom«, vodil v lepšo bodočnost.

Vsem, ki so mojih misli, srečno in veselo novo leto!

Dolenjski kmet.

Vojna in drugo.

Splošni politični položaj še vedno visi. Turki

zavlačujejo mirovna pogajanja.

in ni izključen kak preokret na slabše. Angleški listi opozarjajo na dejstvo, da naša država še vedno vzdržuje svoje varnostne naredbe na meji, kar je dokaz, da še ni prepričana, da bi ne moglo čez noč kaj nastati. Državo veljajo te priprave vsak dan baje 4 milijone kron. Takšnih ogromnih vsot se ne izdaja kar tja v en dan. Prochaskovo zadevo se lahko smatra za končano, Srbija je privolila v samostojnost Albanije in se zadovoljuje s trgovskim pristanom. Vendar meje Albanije še niso določene, in ravno tu pride lahko do velikih težav. Razven tega se Balkanska zveza ne bo dala voditi Turkom za nos. Ostale države silijo Turčijo, naj se vda, toda turška vlada se boji doma revolucije vsled preneugodnega sklepa miru.

Romunska je v zvezi

z Bolgari, kot se je sedaj izkazalo, še pred izbruhom vojne. Nova blamaža za račune naših in turških diplomatov! Oboji so lovili Romunsko, a Romuni so se dogovorili z Bolgari, da za slučaj, če bi Turki Bolgare nabili, da pošljejo Romuni Bolgarom na pomoč **150.000 mož.**

Skader.

Čeprav je dogovorjeno na bojišču premirje, se skadrski Turki tega ne drže. Nепrestano napravljajo izpade iz mesta. Zadnji izpad je bil precej krvav. Med Črnogorci in Srbi vlada vsled te turške verolomnosti seve hudo razburjenje.

Hud poraz.

Skoraj hujši, kot vojni poraz Turkov, je **gospodarski poraz** naše države vsled nerodne politike. Hudi časi so dandanes! Pa zakaj? Celo nemškimi hujskajočim listom se začenja svetiti v njih fanatičnih buticah, da spoznavajo vzroke naše mizerije: sovražstvo naših Nemcev do južnih Slovanov. Ti listi sami delajo te-le račun: aneksija Bosne in Zahumlja leta 1908. nas je veljala 100 milijonov kron, sedanja kriza nam je povzročila že 1500 milijonov kron škode,

torej ob 2500 milijonov kron smo

tekem štirih let. Ali ni potem čudno, da je postalo življenje hudo, da bi se še pes zanje lepo zahvalil. A vse to bi se dalo **zabraniti, če bi imeli pametnejšo politiko in zmožnejše diplomate.** Te grozovite gospodarske izgube sedaj, **ko še niti ena puška ni počila!** Kaj bi bilo, če bi izbruhnila vojna!

Tu je ena edina pomoč: Kmetje organizirajmo se, **da dobimo potom velikih organizacij vpliv na državno upravo in vlado!**

Razgled po svetu

Hrvaški gerent Cuvaj je dobil »dopust«, to se pravi, da bo konec njegovega »vladanja«. Hrvatje dobe torej vsaj na ta način nekaj za novo leto, da izgube gospo-
da gerenta.

r Versko-nravna vzgoja. Brez te se menda ne da shajati, brez nje ni mogoče ljudem živeti, in že versko-nravna vzgoja sama opravičuje obstanek katoliških političnih strank, ki se v prvi vrsti bore za njo; ta vzgoja daje človeku oporo za npravstveno življenje. Resnico teh besedi je dokazal ena prvih luči z evharističnega kongresa, **župan največjega in najbolj krščanskega mesta v državi** — gospod **dr. Neumayer, župan na Dunaju**. Igral je pravega predstavitelja **krščanskega meščanstva**. Da je bil ta vzor-kristjan pravi hinavec, se je pokazalo te dni, ko so prišle o njem na dan take reči, da je moral odstopiti. Dunajski socijalni demokrati so v zadnjem času uspešno začeli boj proti njemu ter dokazali, da ni le uvajal korupcije na magistratu, s tem, da je podpiral iz ubožnega zaklada svoje sorodnike, marveč da je tudi glede morale silno dvomljiv človek. Našle so se fotografije župana Neumayerja, ki ga kažejo v Adamovem kostumu z raznimi Evami, in na eni fotografiji stojita Adam Neumayer in neka Eva, Adam pa ima, ne na vratu, obešen red Frana Josipa. Našla se je tudi Neumayerjeva perverzna korespondenca z nekaterimi dunajskimi ženskami. Trdijo tudi, da je imel Neumayer še druge prepovedane perverzne stike z deklicami in moškimi. — Kmetje, povejte klerikalnim volilcem, kakšen vzoren mož je bil krščansko-socijalni župan krščansko - socijalne večine v velikem dunajskem občinskem svetu. Mnogo udeležnikov **evharističnega kongresa** bo mogoče še osebno poznalo tega **vzor-katolika!**

Slovenija

s Vendar enkrat. V naslednjih vrsticah priobčujemo poročilo prirediteljev III. protialkoholnega kongresa. Stališče našega lista v higijenskih vprašanjih kot velevažni točki za program posebno kmečke stranke, smo že dostikrat poudarjali. Veseli nas pri letošnjem kongresu v prvi vrsti to, da stopa v teh važnih vprašanjih na torišče res **narodnega dela** končno slovenski **zdravniški stan kot celota**. Dočim so prej imeli gibanje v rokah le laiki, je slednjič v rokah stanu, ki je po **svojem poklicu za to sposoben**, da postane vodnik naroda na potu do narodnega zdravja. — **III. slovenski protialkoholni kongres**, ki ga priredita protialkoholna zveza »Sveta

vojska« in »Društvo zdravnikov na Kranjskem« ob desetletnici protialkoholnega gibanja na Slovenskem, se bo vršil po naslednjem sporedu: I. Nedelja, dne 29. decembra: Ob 8. zjutraj v stolnici tiha sv. maša v namen kongresa. Pričetek zborovanja ob 9. dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«. Razpored: a) dopoldne: Otvoritev. Nagovor predsednika društva zdravnikov dr. Demetra viteza Bleiweis-Tisteniškega. Nagovori oficijalnih zastopnikov. Pozdrav zastopnika hrvaške protialkoholne organizacije. Referati: 1. Janez Ev. Kalan: Zgodovina protialkoholnega boja na Slovenskem. 2. Dr. Avgust Levičnik: Alkohol in tuberkuloza. 3. Ces. svetnik Gustav Pirc: Alkohol s kmetijsko-gospodarskega stališča. 4. Dr. Otmar Krajec: Alkohol in poškodbe — s posebnim ozrom na izkušnje na balkanskih bojiščih. b) Popoldne: 5. Sodni svetnik Fr. Milčinski: Alkoholizem, kapitalizem, birokratizem. 6. Dr. Anton Schwab (Celje): Poljudna zdravniška predavanja o alkoholizmu. 7. Učiteljica Antonija Stupca (Maribor): Ženstvo — v boj proti pijančevanju! 8. Skioptične slike o alkoholizmu. Kaže in razlaga L. Puhar. K temu predavanju je povabljen posebno delavstvo. Zborovanje društva zdravnikov ob 6. zvečer v »srebrni dvorani«. Zvečer v deželni gledališču uprizoritev iz francoščine prevedene drame »Ubijalec« (alkohol) v petih dejanjih. Začetek ob pol 8. — II. V ponedeljek, dne 30. decembra: Pričetek ob 9. zjutraj. Razpored: a) Dopoldne: Otvoritev. Nagovor predsednika društva zdravnikov. Referati: 1. Ravnatelj dr. Janko Bezjak (Gorica): Vpliv alkohola na vzgojo. 2. Učiteljica Antonija Stupca: Sveta vojska v šoli. 3. Nadučitelj Rudolf Horvat: Alkoholizem in politika. 4. Katehet Ivan Tomažič: Alkoholizem v katehezi. b) Popoldne ob 2.: 5. Dr. Anton Schwab: Fiziološki učinki alkohola na človeško, posebno na otroško telo. Demonstracija s preparati. 6. Učitelj Miloš Svanjak (Koroško): Alkoholizem na Koroškem in narodna obramba. Nato: Občna zboranja duhovske in učiteljske protialkoholne zveze. Razgovor: a) Zakaj protialkoholno delo tako počasi napreduje? b) Kako doseči, da bi se delo po celi deželi intenzivno začelo? c) Katero oržje proti pijančevanju dejajo sedanje postave? d) Slučajnosti. — Oficijalni zastopniki in zastopniki društev so naprošeni, da bi se hoteli v prednji dvorani prigrasiti, da dobimo pregled oficijalnega zastopstva. Za ponedeljek so posebno povabljeni gg. učitelji in katehetje, vstop pa je dovoljen vsakomur. Posebe so še povabljeni izvenkranjski Slovenci, ker shod je vse-slovenski. — V ponedeljek ob 1. popoldne v veliki dvorani sestanek izvenkranjskih zastopnikov, kjer se bodo zasnovale pokrajinske centrale za Štajersko, Koroško, Goriško in Tržaško. — Ta kongres obeta biti sijajen. Povabljeni so in je upati, da se bodo udeležili po zastopnikih: deželna

vlada, deželni odbor, magistrat, knezoškofijski ordinarijat, deželna sodnija, deželni šolski svet. Deželni odbor je povabil vsa županstva, šolski svet učiteljstvo, škofijstvo duhovščino. Društvo zdravnikov je povabilo vse svoje člane in vse slovenske zdravnike sploh. Povabljeni so tudi državni in deželni poslanci obeh strank. Deželni odbor goriški bo poslal svojega zastopnika, primarija dr. Göstla. Povabljena so dalje vsa c. kr. okrajna glavarstva in sodišča po Slovenskem. — Posebe se vabijo še vsa društva, brez razlike strank. Delo za ukrepenje našega naroda je **eminentno narodno in kulturno delo**, h kateremu so poklicani vsi, kateri narod ljubijo in mu želijo dobro. Naša kultura se bo brezdvomno dvignila in Slovenci bomo imeli večji ugled pred tujci, če bomo trezni. — Izrečno so povabljeni tudi **izvenkranjski Slovenci**; kongres je občeslovenski. Predavatelji istotako pripadajo vse-slovenskim pokrajinam, in njih imena pričajo, da bodo tudi povedali kaj temeljitega.

s **Odločno in izrečno zahtevajte**, kadar kupujete kavni pridatek, samo kolinsko kavno primes z znamko »Sokol« iz edine jugoslovanske tovarne kavnih prdatkov v Ljubljani, kajti ta kavna primes je **izvrstno, edino pristno domače blago** in je na prodaj v korist »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

o Ljubljanska okolica o

Ij **Št. Vid nad Ljubljano**. Novo leto je pred durmi, in zopet se bo treba naročiti na naš preljubi »Slovenski Dom«. Kar nas je starih naročnikov, mu seveda ostane-mo brezdvomno vsi zvesti. Pač pa moramo agitirati med svojimi prijatelji in znanci, kateri lista še nimajo, da si ga tudi oni naroče. Da nam je »Slovenski Dom« potreben in koristen, spoznamo že iz tega, ker nas Zabret prosi, naj ga pošljemo nazaj v Ljubljano. Toda tega veselja mu ne privoščimo, kajti ravno vsled tega, ker se Zabret »Slov. Doma« tako boji, vemo, da list piše resnico in se poteguje za dobro in pravično stvar. »Slovenski Dom« mora priti v vsako slovensko hišo! Torej ostanimo mu zvesti in pridobivajmo mu novih naročnikov!

Ij **Št. Vid nad Ljubljano**. Gorje naprednjakom! Zabret nam gre kar s kanoni nasproti. Tako namreč nam on sam žuga v zadnjem »Domoljubu«. Tine, Tine, ne bodi vendar tako smešen, saj nisi več mlad! O kanonih si drzneš govoriti, ko vendar proti nam niti ene same poštene ne moreš najti v svojo obrambo. Saj smo vendar tebi in tvoji črni gardi po zasluženju že tako gorke povedali, da bi si vi — seveda, če se ne bi čutili krivim — že davno poiskali zadoščenja na pristojnem mestu. Pa imate »kec mačka«, kajne Tine! Niti z besedico si ne upate na dan. Zato te pa, dragi Tine, ponovno opozarjamo, da ne

bodi tako smešen, ko vendar veš, da kane na nas spuščati ni tako lahko, kakor na primer — slikati se v objemu nežnega spola!

Belokranjske novice

bk Iz Semiča. Danes moramo zopet našega dičnega župana malo opisati, kako je dober napram davkoplačevalcem in občinskim ubožcem. Že opetovano smo vas opomnili, g. župan, glede občinskih potov, ki vpijejo po izboljšanju in popravku, a še do danes se ni nič storilo. Srednji jarek in pot proti Smoku je nesposobna še za hojo, še manj pa za vožnjo, ter smo radi tega zelo oškodovani. Zato prosimo slav. **c. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju**, naj bi se malo pobrigalo za omenjena pota ter opomnilo g. župana, da naj se popravi skupno, ali pa razdeli, kakor se je semiška pot. Dalje vprašamo, kaj bo z Jelenovim Jožetom? Ali mu ne bo občina priiskrbeli potrebne obleke sedaj pozimi, ko je bos in nag, ter kot tak daje slabe vtiske otrokom itd. Ali se tako glasijo telesna dobra dela usmiljenja, nage oblačiti? Kaj si čemo, klerikalni aparat tega ne pozna. — Dalje se je že večkrat slišalo pritožbe tudi že v »Slovenskem Domu« radi tistih prijetno duhtečih kanalov, ki se stekajo po Semiču in sedaj se tudi še pri Peki ob pošti večkrat odtaka bistra studenčnica ob cesti v Semič, a tega ne vidi njih visokosti bistro oko. Zato danes opomnimo, da se to prepreči, če že iz higijeničnih ozirrov ne (teh naš župan v Semiču še ne pozna), pa vsaj radi tujcev. — Še nekaj: Vprašamo, zakaj se ni nič popravilo občinsko klet, koji ob enem ste postavljali takozvani »Koropet« pred občinsko hišo, ter ga ogradili, a jamo, ki je res potrebna, da bi se ogradila in obzidje popravilo, ki izgleda tako kot lisičja jama, ki dela res zelo mučen vtisk na človeka, in še to, ki leži **tik farne cerkve**. Ni še dolgo, ko je neki tujec vprašal, kaj pomeni omenjena jama pred občinsko hišo; morda ima župan menažerijo ali kaj podobnega? Torej, gosp. župan, na delo sedaj v novem letu, ter pokažite, da znate tudi kaj storiti v olepšavo trga itd., ne samo **šikanirati davkoplačevalce** ter jim delati marsikatero nepotrebne stroške.

bk Iz Cerovca pri Semiču. Enajst mesecev v blagoslovljenem stanu živi tu neka ženska, ki bi se prav rada omožila, seveda le na boljše hiše je imela apetit. Tako je prišla na Brstovec služiti v neko boljše hišo, kjer je bil tudi neki fant gospodar in tega bi rada imela za moža. Prišla je z neko železniško vlačugo v znanje in ta ji je rekla, da je noseča, a B.-ova bi bila tudi rada, a pravijo, da breza nima medu, tako je tudi z nosečnostjo pri B.-ovi. — Kmalu nato je zapustila službo in šla domov ter vsakemu povedala, da je noseča in to je trajalo **11 mesecev** in to le zato, ker ni ona druga rekla, kdaj bo ona poro-

dila, ker so bile zmenjene, da bo otroka, ki ga bo porodila vlačuga, dala tej drugi, da bo potem tožila dotičnega fanta, pri katerem je služila. To se je ljudem že čudno zdelo, da ni bilo nič otroka. Kar naenkrat izgine v Novo mesto, češ, da gre porodit v Ljubljano. Ko pride do Gorjancev, so jo napadli porodni popadki — šla je v hosto; ker je bila sama, je kaj lahko porodila, seveda ne otroka, nego vrečo cunj, ki jih je nosila 11 mesecev, samo zato, da je delala sramoto zgoraj omenjenemu fantu. Ko je opravila porod, je šla v Ljubljano ter pisala materi, da ima lepega sinčka, da ji mora poslati denar, da pride domov. Seveda ji je mati poslala, nakar je prišla takoj domov, seveda brez sinčka. Ko je babica to izvedela, jo je šla preiskat, ter jo je vprašala, kje ima otroka, nakar ji je priznala, kako je bila široka s cunjami, nakar je babica odšla. Toda babica ni mirovala, šla je v Novo mesto ter prinesla malega otroka, **punčko**, ne fanta, kakor je prvotno pisala. Seveda se je vsa stvar zdela orožnikom čudna ter so začeli preiskavati. Kaj še pride iz tega, se še ne ve, ker obravnava bo prihodnji četrtek. Končno le omenjamo, da je bila babnica menda **vneta marinarica** in kot taka zna sedaj tako fino goljufati, da mislim, da jih bo malo v 20. stoletju nji podobnih.

o Dolenjske novice o

d Lovska sreča in redek slučaj. Iz Ribnice se nam piše: Dne 15. decembra so imeli Dolenjci in Danci lov, med temi lovi ima pa gosp. Rudež svoj lov. Šla sta torej tudi njegova dva lovca, Bosbirt in Anzel pazit, da ne bi soseda prekoračila meje, kjer vedo, da se lahko kaj takega pripeti. Okolu polpoldne so prignali dolenjski psi srno proti lovcu Bosbirtu, on strelja in je srno zadel, ali obležala ni, marveč jo je ranil, da je krvavela, nato je prišel njegov tovariš Anzel k njemu in šla sta iskat srno po sledu krvi, ali pogledajte, kaj se je zgodilo, kar naenkrat sta prišla na jelenov sled, nista daleč iskala in našla sta ga v vodi Ribnica-mrtvega, izvlekla sta ga iz vode in pripeljala domu. Jelen je tehtal 147 kg, zdaj se pa mi Ribničanje mastimo, ker ga je gospod Rudež na drobno prodajal po 1 K kilogram. Ker so pa lovci izvedeli, da je prepovedan čas, streljati jelene, noče nobeden kriv biti ali se izdati, da bi ga bil streljal. Celotvar imajo sedaj v rokah orožniki in poizvedujejo, kdo ga je ustrelil. Ni dolgo tega, kar je neki družabnik lova iz Dane streljal na srno v Rudeževem lovu, kateri je bil ovaden in je vsled tega dobil pet tednov zopora. Čudno, da imajo nekateri tako lovsko strast, da se ne morejo brzditi, da ne bi šli na lov; bolje bi bilo, da lepo doma **skrbijo za svojo kmetijo**, nego za lov in takih je pri nas dovolj. Z lovom pa si ne bo **nobeden opomogel**. Tistega se drži, kar ti nese in pusti lov v miru. Je - li

je to lepo, če orožniki o tej zadevi okolu tebe hodijo?

Kmetov prijatelj.

d Iz Št. Jerneja. — Za božične tičke nekaj novic od klerikalne prijaznosti. — Pred nekaj časa so delili pota za napeljevanje šote v obližju in sicer v Dol. Stari vasi. Ker pa niso ljudje več tako neumni, da bi se dali komandirati od takih mož, je prišlo takoj do vojne, katere obravnava se bo vršila v soboto, to je ravno tisti dan, ko izhaja naš priljubljeni list »Slovenski Dom«. Izid o vojni poročam prihodnjič. Na dan, ko so se delila pota, je pritisnil Franc Luzar, odborniku Jožefu Videtu tri zaušnice, katere ne bodo prav poceni. Ni treba misliti, da se bo Karel z Novega mesta vozil zastonj v Kostanjevico. Nazadnje ga je vprašal Jože Vide, kdo je kriv, da je pogorela vas. Torej France, sedaj odgovori. Kaj pa palčke, ki so izgini-le pred nekaj časa z nekega voza? Kako pa kaj teliček, ki ga je prignal nekdo iz Stare vasi na premijo v Št. Jernej? Ha, ha, saj vem, da ni škodovalo 5 goldinarjev. Saj ljudje rabijo dandanes denarja. Počasi bom dal vse na dan o zidu teh goljufij. Nekdo iz Stare vasi je kupil **dan pred premovanjem** tele na Dreškovcu in je takoj prignal drugi dan v Št. Jernej in je dobil lepih 10 K, pa za premovanje mora biti domače reje, ne pa dan preje kupljeno, če hočeš dobiti božje konce. Torej to je bila očitna goljufija. Pri nas imamo tudi nekega petelina, bral je v zadnjem dopisu »Slovenskega Doma« neko himnico od svoje kobilce ter rekel, čakajte šentjernejski smrkavci, jaz vam bom že pokazal itd. Vprašal bi ga pa rad, kaj so ti pa na potu ti fantje? Ni se potreba jeziti na fantje. Kdo je pa ukradel v gozdu, ki je last pletrskega samostana, celo bukev? Izid klerikalne tatvine še pojasnim v kratkem in o tem petelinčku, ki hoče celo faro in občino komandirati. Torej vse na dan. — Kaj pa nam morejo? Tudi njegovega pajdaša še prenovim katerikrat v »Slovenskem Domu«. Torej možje, drugič premislite, kakšne može bomo volili v odbor! Ker pa nimam več časa, grem zopet za eno jagodo naprej na rožnem vencu in zraven voščim vsem srečno novo leto, »Slovenskemu Domu« pa obilo naročnikov.

d Izpod Gorjancev. Slučaj je naju združil na potu. On, katoliški duhovnik in strasten klerikalec, jaz pa razupit kot »brezverec«. Sveti mož je takoj napeljal razgovor na Savlove liste v »Slovenskem Domu«. Posebno božični list do Štefana »božjega hlapca« v Prečini, mu je bil pri sreč. »Za našega kmeta je to preveč, kar se tam piše, posebno v razlaganju adventa in božiča,« je dejal. — »Častiti,« sem ga zavrnil, »ali ni to še veliko več, kar vi duhovniki pišete proti liberalcem v listu, ki še blato omaže, če pride z njim v dotiko? Ali se za vas, ki bi morali biti **luč krščanstva**, spodobi, da po »Domoljubu« psujete

z luciferjem poštenega človeka, ki ima na svojih podplatih več vere, kot jo ima tisti, ki je to v božičnem »Domoljubu« pisal, v svojem srcu? Ali ne veste, da je Kristus, katerega namestniki pravite, da ste, rekel: **Kdor reže svojemu bratu raka, pride pred visoki zbor; a kdor reče norec, zapade peklenškemu ognju.** Če je Kristus že za take psovke naložil tako hudo kazen, kakšna kazen, povejte mi, bo zadela tistega, ki je zagrešil zadnji »Domoljubov« dopis iz Prečne. — Kaj mislite, da imamo mi slonovo kožo in polževo kri, da bomo mirno trpeli, če nas vi, liberalci, izzivate po svojih listih, me nahruli moj častiti sopotnik. — »Da, častiti, še bolj krotki bi morali biti vi, nasledniki tistega, ki ni rekel ne žal besede, ko so ga pred Pilatom Židje bili in mu plivali v obraz. Ali ne veste, da je Kristus posebno duhovnikom naročil in zapovedal ta - le nauk: »Če prineseš svoj dar k oltaru in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tatu pred oltarjem, pa pojdi, spravi se poprej s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar.« To stoji zapisano, kakor veste, v evangeliju sv. Matevža v 5. poglavju od 23.—25. vrste. Zdaj pa, častiti, povejte mi, kolikrat ste že vi stopili pred oltar, da darujete sv. mašo in kolikokrat ste se spomnili da imate prav veliko s svojimi nasprotniki? Ali ste kdaj odšli izpred oltarja in se poravnali le z enim svojih nasprotnikov, predno ste darovali sv. mašo? Pa vam navsezadnje še toliko ne zamerim, ker kolikor meni znano, malo pišete v katoliške liste. Ampak zdaj pogledajte vaša dva duhovna brata v Prečini. Ta dva vsaki dan mašujeta, ne da bi se spravila s tistimi, katere zasramujeta teden za tednom v »Domoljubu«. Ali ni tudi njima ta evangelij znan, ali ga ne bereta vsako leto vsaj enkrat, in sicer peto nedeljo po Binkošti? Ako pa ta dva sama na tak način kršita Kristusovo zapoved, ali si mi, katerim pravite brezverski liberalci, ne moremo misliti, da onadva sama nimata vere, če tega, kar vera uči, tudi ne izpolnjujeta? Saj veste, častiti, sami bolj, kot jaz, da vsa vera brez denarja, je mrtva, je kakor truplo brez duše. Vero imeti samo v ustih, v srcu pa sovraštvo do svojega bližnjega, to, to je pravo brezverstvo, to je farizejstvo in hinavstvo. — No, no, le nikari se preveč razburjati, me nekako porogljivo zafrkne moj častiti spremljevalec. Ker vidim, da ste tako dobro podkovani v evangeliju — škoda, da niste postali misijonar — ali ne veste, da pravi sv. pismo tudi: **Zob za zob, oko za oko?** — »Da, častiti, tudi to mi je znano. Toda zopet ravno ta evangelist piše v 5. pogl. od 38.—41. vrste tako - le: Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: Slišali ste, da je rečeno starim (namreč židom): **Oko za oko, zob za zob.** A jaz vam pravim, da se ne upirate hudemu, temveč, če te kdo udari po desnem licu, nastavi še drugo stran in kdor se hoče s teboj pravdati in ti

suknjo vzeti, pusti mu še plašč . . . Torej vidite, častiti, tisti stari nauk iz stare židovske zaveze, je **Jezus s svojo zapovedjo čisto ovrget.** Da se pa ne morete izgovarjati glede svojih sovražnikov, vas opozarjam, kaj je Jezus nato še dalje ukazal. Rekel je svojim učencem: Slišali ste, da je rečeno: **Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika.** Jaz pa vam pravim: **Ljubite tudi svoje sovražnike, dobro im storite, kateri vas sovražijo, molite za tiste, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega očeta, ki je v nebesih . . . Kajti če ljubite le tiste, ki ljubijo tudi vas, kakšno plačilo boste imeli. Ne delajo tako tudi cestinarji? In če pozdravljate samo svoje brate, kaj delate s tem posebnega? Ne delajo li tega tudi pogani? Vi torej bodite popolni, kakor je popoln vaš oče v nebesih.** — Častiti! Vi, ki veste, da stoji ta Kristusova zapoved zapisana v evangeliju po sv. Matevžu 5. pogl. od 43.—48. vrste, povejte mi, kdo od vas izpolnjuje to zapoved tistega, čigar namestniki ste? Da preideva zopet na prečinske dopise v »Domoljubu«, povejte mi, ali izpolnjujeta to zapoved vaša dva duhovna brata v Prečini, s tem, da teden za tednom obrekuje in zasramujeta poštene ljudi po »Domoljubu«? Očitata jim farizejstvo in brezverstvo. Ali nista večja farizeja in hujša brezverca onadva, ki poznata evangelij, onadva, ki vesta, da je Jezus ravno tudi za nju izdal to zapoved, pa je ne izpolnjujeta, kakor pa njihovi sovražniki, katerih poklic ni, pečati se z evangelijem, kakor se morate vi, duhovniki? . . .
(Dalje prih.)

o Gorenjske novice o

g Vače. Naš Majdič je postal poparjen, kakor polit kužek. Kar vse lase bo populil, pa ne sebi, ampak nagajivcem. Kaj se hoče, predpust je pred vratmi in bo zelo zabaven. Vse marinarice so pokonci. Ene se možijo na vse pretege in druge ajfrajo, da je strah. Neka Marinarica s tremi križi si misli: Sedaj ali pa nikoli. Brez Majdičevega dovoljenja se je začela učiti tisto pesem: »Orglar, orglar mora bit', mora bit' moj!« Mladi organist je to pevko hodil na dom učiti. Ona ima doma ključke do vinca in drugih dobrot tega sveta. Dne 15. t. m. je organistu njegova mati napravila doma večerjo. Čas poteka in ianta ni od nikoder. Mati začne iskati izgubljenega sina. Kje ga najde? Večerjal in zabaval se je pri nji. Ko ta parček mati zaloti, je bil ogenj v strehi. Punca začne z najgršimi in nesramnimi primki obkladati njegovo mater potem pa skoči vanjo in jo začne silovito obdelovati in pehati skozi vrata. Mati je komaj ušla pa še za njo je punca kričala kakor kak je-sihar. Tega dogodka bi mi ne zapisali če bi ne bila ta punca že pretepevala tudi napredna dekleta, ko so zašle v isto hišo. Ona je zato pri Marinaricah imela prvo

besedo. Majdič si bo z obema rokama zamašil oči in ušesa, in ona bo še nosila svetinjo Marijine družbe. Če bodo pa starši še pustili svoje hčere v taki družbi, tega pa Majdič ne pomisli. Starši, spregledajte že enkrat, kaka je družba, v kateri se smejo uganjati take reči!

g Iz Lukovice. V petek, dne 13. decembra se je vršila volitev zastopnika in namestnika za brdski okraj v okrajni šolski svet kamniški. Župani in občinski svetovalci so pokazali s to volitvijo, da nimajo med seboj kmetje nobene veljave. Izvolili so namreč moravškiga dekana, da bo kmete in občinske odbornike zastopal, manjšina zavednih kmetov in občinskih odbornikov je bilo 23, ki so volili župana kmeta Fr. Šimenca z Dola. Kje je naš kmečki ponos? Ali že res mora biti pri vsaki volitvi voljen le duhovnik, in ali smo kmetje res same ničle, ki samo farško komando poslušamo? In še povrh to, da je celo volitev komandiral tisti mlečni kaplan z Moravč, ki je po volitvi delil kronce zavednim katoliškim županom in svetovalcem. Iz katerega žepa so šle te kronce? Daleč smo prišli, da občinske svetovalce in župane kupuje s kroncami »znučani« kaplane. Kakor kaže, ne živi več kaplan od kmetov, ampak kmetje od kaplana. Mene je bilo sram kot zavednega kmeta.
I. R.

g Iz moravske färe. Imeli smo pri nas sv. misijon. Naši duhovniki so pridigovali in vabili že tedne prej. Posebno se je za to izredno pobožnost mnogo pripravljaj naš kaplan Demšar. Agitiral je po celem brdskem sodnem okraju za volitev v okrajni šolski svet v Kamniku. Cel teden je brusil pete okrog in pisaril priporočilna pisma občinskim svetovalcem, naj volijo dekana. In res! V petek so imeli šolarji sv. misijon in Demšar, njih katehet, se je potepal po Lukovci in agitiral za dekana. Potem je pa poslušnim backom delil krone. Iz katere »kase« so šle te krone, ne vemo, ampak lepo ni od tistih klerikalnih svetovalcev, ki so se dali kupiti za par kronic. Še bolj grdo pa je za kaplana Demšarja, ki popusti sv. misijon in se klati okrog in agitira, namesto da bi doma lepo molil in se pripravljaj za nebesa s svojo pobožnostjo.

g Z Blagovice. Našega dušnega pastirja gosp. Hartmana je zadela nesreča, da se je prekucnil s kolesa in se tako poškodoval, da ne more maševati. Peljal se je v Št. Ožbalt, povedat veselo novico, da je moravški dekan izvoljen v okrajni šolski svet. Nazajgrede pa se mu je zgodila ta nesreča. Ali bo to spametovalo g. Hartmana, da se bo že nehal brigati za same volitve in posvetne zadeve. To je prst božji, gosp. Hartman, ki vas opominja, da se držite svojega dušnega poklica, volitve in druge posvetne zadeve pa prepustite posvetnim ljudem, ki se vsaj toliko, kot vi, razumejo na take stvari.

g Iz Stare Oselice. Dolgo smo že molčali in sedaj se moramo zopet enkrat oglasiti, da bode svet vedel, da živimo in z nami tudi naš župnik Ivan Sovkup, katerega svet po njegovi ljubeznivosti že davno pozna. On si plete venec nevoščljivosti in ostudnega sovraštva do svojih faranov za spomin na poznejše čase ko ne bode več njega in nas, a se bodo še spominjali naši otroci, kakšen je bil župnik Sovkup. Za advent nam je pripravil misijon, a ne vemo, iz kakega namena. Ljudje so šli k spovedi pred misijonarje, a župnik je delal izjeme pri obhajilu s tem, da ni hotel nekaterih oseb ohajati, in to iz raznih vzrokov. Tako ni hotel obhajati nekega kmeta, ker mu ni isti hotel dati tri krone za maslo, ampak mu je ponujal le dve kroni, kakor druga leta. No, Sovkup, ali imaš pravico zahtevati maslo, ali opraviš isto zaobljubljeno mašo tam, za kar pobiraš maslo? No, za vse to bode menda dobil zlato svetinjo pri sodniji, ker kmet je šel k odvetniku po zadoščenje. Čast Sovkupu! — Kmet, poštenjak.

g Iz Stare Oselice. Zadnji ponedeljek je stal pred škofjeloško sodnijo župnik Soukup iz St. Oselice. Obsojen sicer ni bil, ker se mu je velikodušno odpustilo in je prosil s solznimi očmi odpuščanja, da prevzame vse stroške okrog 200 kron ter da prekliče žalitev na leci. Stvar je bila ta - le: Znana je nestrpnost večine naše sedanje častite duhovščine. Počaščenja »častiti« je pač malokateri sedanjih duhovnikov vreden. Ti ljudje ali tako malo pojmujejo svoj poklic, ali so tako malo podkovani v svojem za tega, ki ga res po naukih Kristusovih izpolnjujejo, **vzvišenem poklicu**. Strast in sovraštvo pri večini teh ljudi presega že vse meje. Našim duhovnikom ni ne za nasprotnikovega očeta, ne za njegovo mater, ne za srečno družinsko življenje, kjer in proti komu kujejo maščevanje. Vse jim je dobro v dosego njih maščevanja; tudi sv. zakramente se potepta v blato, samo da se nasprotnika poniža in osramoti.

Tak slučaj se je pripetil tu pri nas v Stari Oselici, zdaj v adventu. Kakor druga leta, je poklical tudi letos naš župnik Sovkup kapucina iz Škofje Loke. Kakor po navadi, opravi tedaj večina faranov adventno spoved. Med drugimi je šel tudi boljši posestnik s svojim enajst- ali dvanaestletnim sinom na en dan. Oba sta spoved opravila, sin pri župniku, oče pri patru kapucinu in dobila sta odvezo. Kot taka sta potem pristopila k-obhajilni mizi in ed mnogo drugimi. Obhajal je župnik sam. In glej, ko pride do moža, do očeta, tega kar preskoči. Oče, ne le pred drugimi osramočen, ampak še največ pred svojim otrokom, se je mirno umaknil v klop. Čez nekaj časa je obhajal sam pater kapucin. Tedaj zopet pristopi že dovolj osramočen mož k obhajilni mizi. In pater kapucin ga je hotel tudi obhajati, a tedaj stopi pred njega iz klopi pred oltarjem

sam župnik ter zarolni: »Jaz sem župnik, tega ne boste obhajali!« Kljub drugi sramoti se je mož umaknil zopet mirno v klop. In ko je čez nekoliko časa še enkrat obhajal sam župnik enega moža, tedaj je še enkrat prikleknil. A tudi zdaj ga ni hotel obhajati. Obhajal je drugega moža, a njega in neko žensko pa pustil. Ta si je nakopala sovraštvo in preganjanje ter sramotenje, ker se je zagrešila v nesrečni ljubezni. Ko je zdaj župnik stopil pred oltar z najsvetejšim, se je obrnil proti ljudem ter zaničljivo zaklical: »Čudno se vam bo zdelo, da tako postopam!« Res čudno! Na eni strani vpijejo, brez nas ni izveličanja, na drugi strani pa zopet kažejo, da je vse le za denar. Ženska, katero smo že omenili, se je »zagrešila« z nesrečno ljubeznijo. Vprašam: ali nas ni sam bog ustvaril, ali nam ni on vdahnil hrepenenja po ljubezni? Pa koliko jih je že bilo, tudi po farovžih, ki so »grešile« in se ponesrečile in najbrže jih bo še. In če je tako prišla, saj je gotovo sama dovolj trpela in bo še trpela. Nazadnje tudi sami učite, da ni takega greha, da bi se ga ne moglo odpustiti. In ta se je gotovo skesala, šla je k spovedi in dobila odvezo, drugače bi niti ne pristopila k obhajilni mizi, toliko že poznamo naše ljudi, da več drže na vero, kot marsikateri župnik kaplan.

In ta mož, oče, s čim si je zagrešil tak strašanski greh, da mu ga naš župnik ne more odpustiti. Mož je bil voak, doslužil vojaščino brez vsake kazni, tudi drugače nima nobene kazni, ne prestopka. Župniku se je pa zameril radi bere. Naš župnik kar samovlasno urejuje bero. Pravi: draginja je, vse je dražje, tedaj gre tudi meni večja bera. Nekateri, ki se ne brigajo dosti, še niso posebno razsvetljeni, dajo, četudi malo godrnjaje. Ta mož je bil pa dalje po svetu, pa ni dal, kar in kolikor je zahteval, ampak le to, kar mu gre po še sedaj veljavnih postavah. Ne vinarja manj, ne več. Odtod to sovraštvo, zaničevanje in poniževanje. Če vse to pregledamo in premislimo, tedaj je vse le za denar, tudi zakramenti in tudi najsvetejše. Seve, pomisliti se tudi mora, je pa tudi fajmošter dosegel svoj cilj ali ne. **Dvomimo in lahko rečemo, da ne.** Mož, ki se ga je tako ponižalo, bo imel odslej najbrže vse drugačne misli o teh stvareh; za njim pa še drugi, drug za drugim. In tako vera peša, pa ne po liberalcih, ampak po slabih duhovnikih. Razžaljeni mož, se razume, bo iskal zadoščenja pri sodišču, pri višji duhovski gosposki ga tako ne dobi, kakor pravijo ljudje: Vrana vrani ne skljuje oči! (Op. ured. Tudi župnikom v cerkvi ni vse dovoljeno. Opozorjamo za take slučaje na obsodbo župnika na Ledinah, ki je bil obsojen radi žalitev v cerkvi na 300 kron plačila ali en mesec zapora. — Le ne dajmo se, tudi farovško sovraštvo mora enkrat imeti svoje meje. Avstrijske postave so za vse.)

Notranjske novice

n Logaški Sokol priredi 31. t. m. v prostorih hotela Kramar običajni Silvestrov večer. Na sporedu je enodejanka: »Bob iz Kranja«, nastop telovadcev, živi kipi, petje in alegorija. Upamo, da nas tudi tokrat poseti čim največ Logatčanov in starih znancev iz bližnjih krajev. — Dne 5. januarja ima pa Sokol svojo predpustno veselico, na kar opozarjamo prijatelje društva že sedaj. Sviral bode priznana najboljši slovenski orkester Sokola I. iz Ljubljane. Zname so logaške veselice vsled neprisiljene zabave, zato pričakujemo obilne udeležbe

n Logaški župnik. Da pišemo danes zopet o našem župniku, storimo to ne za to, da bi mu morda hoteli z napadi na njegovo pretolsto osebo preskrbeti še mastnejšo faro, kot jo ima, ampak, da ga pokazemo faranom v pravi luči. Ko je bil župnik Tine pri nas še za kaplana — pred desetimi leti — je zanesel med občane boj in sovraštvo. Pod njegovim župnikovanjem je pa dosegel političen boj svoj vrhunec, da že ne pozna več meje. V župnišču fanatizira svoje podrepnike in jih pošilja med ljudi. Mož, ki na prižnici pridiguje in razlaga Kristovo ljubezen do vesoljnega človeštva, dela doma in v Katoliškem domu načrte, kako bi bolje zadel političnega nasprotnika — ki je morda še bolj veren, kot župnikov najboljši agitator — naravnost v živo. Sega po njegovi eksistenci, in ako se mu ne ukloni, ga bi tudi sestradal. Ali se ne sramujete, gospod župnik, svojega počenjanja, ali vas ne oblije rdečica, ko razlagate Kristov, ljubezni poln nauk, ali vam ne zatrepeče roka, ko povzdigujete pri sv. opravi Najvišjega, ki je učil: »Ljubite se med seboj!«? Kako naj bo ljudstvo dobro, ko vidi, da še celo župnik hujša soseda nad soseda in se v srcu veseli, če zadene nesreča njegovega »sovražnika«? Zahtevate, da se popravi cerkev, morda da se zida nova? In takrat, gospod župnik, vam bo pa dober desetak iz naprednih rok? Pokažite še takrat svoje sovraštvo in ne prestopite praga napredne hiše! Da bi ne bilo vas v Logatcu, bi imeli 50 let prej popravljeno cerkev, ker marsikateri tisočak za cerkev bi padel iz naprednih rok; sedaj pa, ko le hujskate, se bodo tudi ti premislili in vam povračali, kar ste zaslužili. Kdo je kriv, da nam vedno uhajajo organisti? Ko bi bilo vse v redu in ko bi ne imel bivši vaški pastir, sedanji »gospod« župan, pri vas glavne besede, bi se to gotovo ne zgodilo. Ker ne bode vladala prej sloga med občani, dokler imamo med seboj glavnega hujšaka, zato mora biti naše delo namenjeno v prvi vrsti proti onemu, od kogar izhaja vse zlo. Zato pa bomo gledali tudi na vsak korak našega župnika in ga pokazali ljudem brez maske, da spoznajo božjega namestnika v neprikriti luči.

n Logaškega »slavčka« pesem. Ne bomo si belili glave, kako je prišel Slave na županski stolec, hočemo pribiti samo par njegovih lastnosti. Da si hoče župansko mesto izkoristiti, smo že zadnjič objavili en slučaj. Danes še nekaj! Na občinski seji se je ponudil Slave, da bi iztrebil občinsko gmajno. Za to naj se mu plača 50 kron. Kdo drugi bi še sam plačal 50 K, ker so že drva več vredna. Seveda je Slavecu načrt spodletel, in občina, ki bi bila sicer ob gotovih sto kron, je rešena prvega Slavčevega udarca. Slišimo tudi, da mož grozi mlekarскому osobju, češ, da ima previsoko plačo. Svetujemo Slavcu, naj za enkrat premišluje, na kak način zasluži on 300 kron, ki jih dobi letno od mlekarске zadruge. Še eno vprašanje imamo do tega gospoda. Dosedaj je bila navada, in kolikor je nam znano, je tudi tako predpisano, da je vodil občinsko blagajno eden izmed obrtnikov, in ne župan sam. Zahtevamo, da se napravi v tem oziru red. Ker možu, ki je hotel v zgoraj omenjenem slučaju dati občini priložnost, priti ob 1000 K in za ljudi, ki so hoteli podkupiti takratnega župana z vozom sena, da bi se dobilo pri občini mesto sluga, ne moremo zaupati. Za danes, mislim, zadostuje, drugič več. Ker masla je na logaškem občinskem »Triglavu« še dosti.

o Zagorske novice o

zg. Marija Medved. Dne 14. t. m. smo izročili zemeljske ostanke blage gospe Marije Medved materi zemlji. Gospa Medved je pred 20 leti storila s svojim ranjim možem Matijem veliko za probujeno narodne zavednosti v Zagorju, — bila je kumica zastave telovadnega društva Sokol. Predobro so nam še v spominu tisti časi, ko so blatili naši zakleti sovragi naše može in žene — in ta žena je bila rajneca gospa Marija Medved — ki ni klonila hrbta pred našimi sovražniki, pač pa je navduševala svojega moža ter ga v delu po svojih močeh podpirala. Zadnja leta je bolehal, a kljub svoji bolezni se je vedno zanimala za razvoj Sokola, osobito za Sokolski dom, ter ga je tudi gmotno podpirala. Pogreba se je udeležil Sokol iz Litije, Hraštika, Trbovelj in Zagorja. Zagorski Sokol je nje zadnjo čast izkazal s tem, da je 6 članov nosilo svojo kumico. Glasbeno društvo je zapelo tri žalostinke pred hišo, v cerkvi in na grobu. Z rajnko smo izgubili v Zagorju ženo, katera je mnogo blagega storila za naš slovenski življenj v Zagorju. N. v m. p.!

zg. Nesreča pri rudniku. Minuli teden je udaril konj rudniškega kočijaža Barliča; udarec je bil smrtonosen. Rajnki zapuščajo vdovo s 6 nepreskrbljenimi otroci. Razmere, katere vladajo pri rudniku, so v resnici graje potrebne, vdova bode dobila bore pičlih 12 K mesečne pokojnine, in s tem naj si plačuje stanovanje ter preživlja svoje otročičke. — Tu pa naj bode

omenjeno, da če bi prav rajnki delal 30 ali 40 let, bi ona nič več pokojnine ne dobila. Res velekapital, se ne ozira na ubogega delavca prav nič, samo da so le deviden-de visoke, kaj za to, če joče in strada na tisoče nedolžnih otročičkov. In kdo drugi, kakor občina bode morala podpirati ubogo vdovo, da ji ne bodo otroci od lakote pomrli. Družba pa črpa iz naše slovenske zemlje milijone in milijone, mi kmetje in obrtniki moramo pa s svojimi dohodki podpirati družine ponesrečenih delavcev, katerih je vsako leto več. Mar nismo mi davkoplačevalci vsega tega sami krivi, ker volimo take može v deželni in državni zbor, da delajo take zakone, da so nam v škodo, delavstvu pa ravno tako. Čas bi bil, da se vzdramimo ter poiščemo može, kateri ne bodo zastopali svojih koristi, temveč nas ščitili. — Edino glasovnica je najboljše orožje za časa volitev proti taki korupciji!

zg. Domoljubovemu dopisniku (ki je baje največji »ženij« v klerikalni stranki, in to je baje »neki«, kateri ni mogel radi »dobrega« zdravja dovršiti svojih študij, in to je baje Makolnov Gross), svetujemo, da se naj raje s čem drugim peča, ne pa s dopisovanjem v »Domoljub«. Ker če on misli, da bode s tem kaj škodoval naši stranki, če smeši načelnika Gostilničarske zadruge, gosp. Korbarja, se je »fante« prosneto urezal. Gosp. Korbar ima velike zasluge, da se je ustanovila v Zagorju zadruha in s tem so se gostilničarji razredno organizirali. To vas boli, vsled tega pa hočete smešiti može, kateri delajo v prid ljudstva. Makselnu bi tudi svetovali, kajti časa ima polnih 24 ur na dan, da naj enkrat preštudira obrtniški zakon, potem mu pa ne bode potreba pisati, da bode prej Medija nazaj tekla. Torej gosp. »ženij«! Čevljar, ostani raje pri svojih kopitih in ne letaj previsoko... To kar se drugim predbaciva, naj bode vaše. In če hočete, vam tudi brivca pošljemo, da bode vas maskiral, da boste potem bolj »moško« izgledali. S tem upamo, da nas razumete!!

zg. S. Sv. Gore. Na dan Vseh svetnikov se je naš gosp. župnik že pri dopoldanski službi božji trudil na prižnici, nas s svojo »božjo« besedo pripraviti do tega, da bi pričeli jokati. Ko pa je mož uvidel, da ne opravi nič, je pričel kričati. Pri tem je ta »sveti« možakar postal naravnost smešna figura, tako, da smo se mi kmetje pričeli prav od srca pri sebi smejati. Najboljše pride pa pri popoldanskem opravilu, kajti skakal je na prižnici, razbijal ter kričal kakor pijanci v krčmi: »Ker vidim, preljubi farani, dasiravno nisem še dolgo med vami, da vam moja »božja« beseda ne seže v srce, bodem moral preskrbeti kakega misijonarja, da vam bode vašo vest vzbudil ter da se bode razjokali nad vašimi grehi.« — Mi smo mislili, da sedaj pa sedaj se bodo vrata odprla in na prižnico bode stopil kakšni misijonar, pa smo se zmotili. Nato je pričel kričati, »sedaj gre-

mo na grobove, in grob te bode vprašal, ti hčerka krščanska, čuj glas tvoje matere, zakaj ne poslušáš svetogorskega župnika, ki so te prosili, da bi pristopila k Marijini družbi, zato je moram trpeti strašne muke v vicah, in ti bi me lahko rešila, samo če bi pristopila k Marijini družbi, kajti s tem bi bilo gospodu župniku vstreženo.« In baš tako je govoril o sinu nasproti očetovem grobu. Če ni taka pridiga nekaj blaznega, torej mi nič nočemo, in to je dobro, da je nas kmetov dovolj, ki znamo sami trezno misliti in naš verski čut, hvala Bogu, še ni blazen, kakor je s svojo pridigo dokazal naš župnik. Tudi mi mislimo, da našemu župniku ne gre za nič drugega, kakor samo za svetle kronce. — Kmetje.

zg. Iz Zagorja ob Savi. V »Domoljubu« čitamo: »Le vkup, kmetje! Cel vagon žlindre smo dobili z Nemškega. Žlindra bo napol za denar, napol zastonj, in denar bode zopet šel v ljudski žep!« — Znat' se mora, nismo mislili, da naši klerikalci, kljub temu, da imajo večino pri Kmetijski družbi, bojkotirajo družbo, ker nočejo od nje naročevati žlindre. Tudi to moramo pripomniti, da Kmetijska družba jamči za % žlindre, torej z eno besedo: žlindra je dobra. Nasprotno so pa najbrže naši klerikalci nasedli kakemu judu na limanice, kajti kaj briga gospode kaplane, če je v resnici žlindra toliko odstotna, kakor ona, katero Kmetijska družba preskrbi. Glavno je pri njih samo, da je poceni, če ima kakšen učinek na travniku ali ne, to je postranska stvar. O, saj se poznamo, možje, ampak uverjeni bodite, da naši kmetje vam ne bodo sedli na ta lim!

Ostali slovenski kraji

o Na Proseku pri Trstu je dne 19. t. m. ob 10. dopoldne umrl g. Alojzij Gorjup, imovit trgovec, veleposestnik in mestni svetovalec, v 52. letu svoje starosti. Mož je bil predsednik raznih društev in sploh daleč naokoli dobro znan kot dobrasrčen in ljudomil človek, kateri je imel s svojimi dolžniki kot trgovec in prodajničar veliko ozira. Tožil ni nikogar radi dolga v prodajalni. Vsem je veliko-dušno prizanašal do skrajnosti; zato je imel pokojni Gorjup pa tudi precejšen vpliv med vaščani in zlasti ob času volitev je bil saktor, s katerim je bilo treba računati. Četudi je včasih v resnici zagrešil kako netaktnost — saj smo vsi ljudje — se ga ni upal noben domači list postaviti na »pranger«, kakor n. pr. kakega učitelja ali pa krčmarja. Bil je na pol pristaš S. L. S. No, pa pustimo to! Kakor noben zemljan, tako tudi umrl Alojzij Gorjup ni bil brez dobrih, a tudi ne brez slabih lastnosti. Posebno zadnji čas, gotovo je bila temu dolgotrajna bolezen kriva, se je vedel nekam čudno. Kot predsednik narodnega pevskega društva »Hajdrih« na Proseku je pripustil, da se je v seji, ki je bila sklicana tik zadnje velike jubilejne

veselice tega društva, sklenilo, da se ne sme prodajati cvetlic v korist družbe sv. Cirila in Metoda na slavnostnem prostoru (cvetlični dan je namreč priredilo vrlo proseško društvo Sokol), temveč da se ima prodajo cvetlic omejiti le na vas in vaše gostilne, kar se razume samo ob sebi, ker sklepi pevskega društva »Hajdrih« vendar ne segajo tako daleč, da bi smeli prepovedati prodajo cvetlic izven veselničnega prostora, ker so za to drugi merodajni faktorji tu. Pa tudi — kolikor je nam znano — med onimi, ki so se oglašili prispevati vsoto 200 kron za obrambni sklad, ni bilo čitati njegovega imena, dasi je bil bogat. Pa ne samo to. Tudi v družini se je žalibog pogostoma in rado nemškutarilo: sinovi posečajo kloštrsko gimnazijo v Št. Pavlu na Koroškem, hčere samostansko šolo v Škofji Loki itd. Bil je unikum med tržaškimi poslanci. Vsled tega se nam čudno zdi, da mu nekateri listi tako čez mero kadijo. Res je, da se po umrli osebi ne sme s cepcem udrihati, ker je to nečloveško že z ozirom na znani latinski »De mortuis nil nisi bene«, a vendar bodi pri javno delujočih ljudeh glede njih javnega delovanja objektivnost in pa resnicoljubje nad vse. Sicer pa p. v m.! Ostalim naše sožalje! Pogreb 21. t. m. je bil sijajen, za Prosek nekaj posebnega.

o V Saležu v zgoniški občini na Kra-su je pred kratkim streljal neki Josip Grilanc na svojega nasprotnika Josipa Kocmana, očeta treh otrok. Sovraštvo med tema dvema je baje tlelo že več časa v njunih srcih. Teško ranjenega Kocmana so prepeljali v bolnišnico. — Tudi v neki drugi bližnji vasi je pred časom streljal neki smrkolin v pozni noči. Zemljo, zemljo v roke takim fantalinom, ne pa revolver. Sploh pa bi bilo umestno, da se uvede proti takim stroga preiskava, ki nosijo brez orožnega lista revolver s seboj; kajti če pride vsak frkolin do tako nevarnega orožja, potem sploh človek ne bo varen iti izpod trehe. Taki prestopki naj bi se z ozirom na eventualne zle posledice z vso strogostjo kaznovali. Pa tudi predno se merodajni faktorji odločijo za izdajo orožnega lista, naj bi se poprej vsestransko informirali o katrakterju prosilca. Potem bi bilo gotovo mnogo manj nesreč. Prodaja orožja naj bi bila po našem mnenju nadzorovana kakor prodaja strupa.

o Pri Sv. Antonu v Istri je tamkajšnjemu nadučitelju in deželnemu poslancu, g. Josipu Valentiču umrla 21letna vrlo narodna hčerka. Sodelovala je pri vsaki narodni prireditvi in z njo je vas Sv. Anton mnogo zgubila. Pred par leti se je g. Valentiču, temu vzor možu in kremenitemu značaju, ponesrečil sin, ki se je vozil z ozkotirno železnico iz Trsta proti Kopru. Vlak se je v Žavljah vsled velikanske burje prevrnil; pri tem sta dve osebi prišli ob življenje, mnogo drugih, med temi je bil tudi sin zgoraj imenovanega poslanca, se je pa več ali manj tako poškodovalo, da

jim to ne bode nikoli v korist. Pa tudi mnogo drugih nezgod je že prebil ta vzorni narodni učitelj. Mora biti pač že res, da Bog ljubi tistega, ki ga tepe. (Hvala za tako ljubezen! Op. stavca.)

LISTEK.

Moric Jokai:

Dvoboj z bogom.

(Dalje)

Teden dni po stistem srečanju v Mar-marošu se napoti Otto Siebelmann na konju k onemu skrivnostnemu gozdu. Ko pri-jezdi do prvega droga, kjer je bila nabita prepoved da se ne sme loviti, priveže zanj konja ter naroči človeku, ki je kopal na bližnji njivi repo, naj mu popazi na žival, sam se pa napoti po stezi v gozd.

Ko je tako hodil pod neobsekanim in negojenim drevjem, pod katerim je vse presledke zarastlo robidovje in grmovje, se spomni na povest o zakleti deklici. Skozi listje so ga ogledovali radovedno, toda brez vsakoršnega strahu jeleni in srne, na vejah je grčila plaha grlica, tolkel divji petelin z razprostrtim repom kot široko pah-ljačo, a po tleh so vlačili svoje krasne vlečke zlati fazani. Na nekem votlem drevesu je gledala iz luknje po odlomljeni veji kot iz okna cela rodbina lisic, na okrogli loki je sedel zajec in poslušal z napetimi ušesi, kot bi bil hotel vprašati, kdo je neki ta človek, ki se bliža. A nobena zver ni kazala, da bi se obiskovalca bala.

Siebelmann ni imel drugega orožja, kot majhen fokoš, palico s sekirico na koncu, a še to samo za to, da bi se mogel braniti, če bi ga napadel pes iz čudakovega doma.

Gozd je bil zares na slabem glasu. Še delavci, ki so pospravljali sladkorno peso, so migali Siebelmannu, naj pazi, ker grof Tiborcs ustrelil baje vsakogar, kdor stopi v njegov gozd.

Moral bi se bil sicer napotiti naravnost k hiši; toda tega ni storil, ker so ga že naprej opozorili ljudje, ki so poznali grofa Tiborcza, da zapre vrata in nikogar ne spusti k sebi, če vidi, da kdo gre. Seve, čisto naravna stvar, če pije sam vino, za-strupljeno s semenom volčje črešnje in ima hčer čarovnico s prašičjo glavo! — Zato je obšel samotno poslopje po gozdu, da bi vsaj z druge strani mogel priti notri neopažen.

Medtem, ko je hodil po gozdnih stezah, se je zmračilo; toda polna luna je razlivala tudi skozi listnate drevesne krone svojo srebrno luč. Ko postane drevje bolj redko, zagleda Siebelmann med njim gozdno hišico.

Na strani proti gozdu je imela hiša dolgo verando, ki je bila vsa obraščena z divjo trto. Listje te vspenjalne rastline je

bilo polno jesenskih rumenih in rdečih barv.

Pod to listnato verando zagleda dekliško postavo. Pred njo je bila majhna mizica, na nji citre in zvezek not. Mesec je oblival njeno postavo s srebrno lučjo.

Siebelmann se spomni zopet na pravljico o zakleti deklici. Glej, gozdna vila v sneženo beli obleki, kateri se usipljejo rumeni lasje po ramah kot tekoče zlato! Čarobno krasni, blede obraz se ji koplje v mesečnem svitu. Nežni, beli prsti so čarali iz strun sanjavo pesem. In s tihim, toplim glasom je pela zraven melodije. Nato preišče po odprtem zvezku not, kot bi nekaj vanj zapisovala, ne da bi gledala, kaj piše. Človek bi dejal, da se je obrnila z nalahno odprtimi ustnicami k mesecu, kot da bi hotela zabeležiti na papir zvok njegovih srebrnih žarkov.

A kar se je zdelo Otonu Siebelmannu najbolj čudno, je bilo to, da ga bi to žensko bitje niti ne bilo zapazilo, da se bliža. Korakov po mehkem travniku sicer ni bilo slišati, toda celo postavo mu je oblival mesečni svit, tako, da ga je lahko dobro videla.

Pospeši korak in jo z glasnim pozdravom opozori nase.

Deklica se prestraši glasu, se obrne k njemu in mu prijazno odzdravi.

Oto si »čarovnice z železnim nosom« ni predstavljal takšne. Kaj mogoče to ni ona?

»Oto Siebelmann, vaš sosed. Iščem gospoda grofa.«

»O četa ni doma,« reče dama nežno. »Sedite in počakajte.«

Siebelmannu se je zdelo, kot da ga gleda lepo bitje z nasmehom, kot se pozdravljajo znanci. Moral je torej začeti z njo pogovor.

»Komtesa je prišla uživati krasni mesečni večer?«

»Mesec?« reče gospodična začudeno. »Kje je?«

»Ah!«

»Jaz ne vidim,« reče deklica in — se nasmeje.

Oto skoči presenečen pokoncu. Te krasne, izrazite oči ne vidi! Deklica je slepa! In niti žalostna ni zaradi tega! Še smehlja se, ko to pravi!

»Toda samo zunanje sveta ne vidim,« reče deklica pomirjevalno, kot bi hotela nekoga potolažiti, kogar je s svojimi besedami razžalostila. »Zato pa vidim notranji svet prav dobro.«

»In ta svet je gotovo krasen!«

»Ali ga tudi vi vidite? Ali tudi vi vidite takšen notranji svet, kjer je svetlo tudi brez solnca in brez meseca? In kjer je življenje brez postav? Mislim, da če človek ostane sam in zamiži, da mora spoznati ta notranji svet.«

»Saj komtesa je tudi samotna tu.«

»Če ni očeta doma, sem vedno čisto sama.«

»A ne bojite se nič?«

»Zakaj? Saj nočem nikomur nič!«

»Hudobnih ljudi!«

»Kaj so na svetu tudi hudobni ljudje?«

To vprašanje je spremljal tako nedolžno odkritosrčen pogled, da jo je začel Oto kar zavidati, da je tako zelo slepa!

»Ali vam ni nič dolgčas, komtesa, ko ste tu tako osamljena?«

»Nikdar. Cel dan opravljam razna domača opravila, in ko potihne naokrog gozd, vem, da se je zmrznilo; nato vzamem citre, pa sva dva. Gozd govori z menoj, jaz pa z njim. Jaz mu pripovedujem pesmi, on jim daje melodijo, da se oboje zlije skup v enoto. In to je velik užitek.«

Nato pa, kakor da bi se ne dala kratiti tega veselja, ali mogoče zato, da bi ga tudi tujec spoznal, vzame citre in mu zaigra pesem, katero je sama zložila, ter zapoje besedilo z mehkim in nežnim glasom.

Oton je gledal ves začuden to čarobno prikazen, katere ni čuvalo nič razven zvezd. Poslušal bi jo bil do ranega jutra.

Toda bližajoči se koraki ga predramijo. Deklica je te korake že poznala. Ker veselo poskoči in odhiti, kot bi vide-la, kot bi sploh ne bila slepa, gotovih korakov prišlec nasproti. Objame ga in vzkligne ginjeno: »Oče moj!«

Prišlec je bil še mlad, tudi plavalas možak; bil je bolj podoben, kot da je njen brat, kakor pa oče. Na obrazu je imel krasne, pravilne poteze, samo z očmi je gledal za spoznanje navskriž, kar so imeli vsi moški potomci v Isaszeghyjevi rodbini.

V rokah je držal dolgo usnjato torbo. Gotovo za pištole!

»No, sedaj se bliža konec,« je mislil Oton sam pri sebi. Počaka prišleca pri verandi, potem mu šele stopi naproti.

»Gospod grof! Jaz sem vaš sosed Otto Siebelmann; želel sem se sniti z vami, zato sem jo mahnil v vaš nasad in gojzd, brez ozira na to, da bi me kot tatinskega lovca ustrelili.«

»Jaz? Ustreliti?« odgovori začudeno grof Tiborecz. »Gospod, v naši hiši sploh ni strelnega orožja!«

To je izgovoril z odkritosrčnim izrazom na obrazu. Nato poda gostu roko.

(Dalje v prihodnjem letniku.)

Razno

* **Deset zapovedi za plesalce in plesalke.** Za predpustni čas objavlja pariška akademija plesnih učiteljev deset zapovedi za plesalce in plesalke, ki se glase: 1. Tvoje kretnje naj bodo lepe. 2. Tvoje obnašanje bodi vedno dostojno. 3. Tvoj ples plemenita oblika uslužnosti. 4. Misli vedno samo plemenite misli. 5. Tvoje kretnje naj bodo vedno plemenite kakor tvoje misli. 6. Vadi vedno svoje telo in svoje mišice. 7. Mladi plesalec primi vedno svojo plesalko okoli pasu z rešpektom! Mlada plesalka bodi rezervirana a prijaz-

na. 8. Tvoje kretnje naj ti narekavajo čustvo in pogum. 9. Tvoja duša naj soglaša s tvojim plesom. 10. Smatraj ples le kot lepo obliko — način telesne vzgoje!

* **Zaščitnik katoliških stenografov.** Katoliški stenografi doslej niso imeli svojega svetnika zaščitnika. Ali sedaj ga dobe. Španski stenograf Don Ricardo Ardura-Soni se je obrnil na vse katoliške stenografe, da naj zaprosijo papeža, da jim postavi svetnika zaščitnika in sicer sv. Genezija Arleškega. In res so te dni uložili katoliški stenografi na papeža prošnjo, da proglasi tega svetnika kot patrona katoliških stenografov. Ta sicer splošno neznani svetnik Genezij Arleški je bil na dvoru rimskega cesarja Maksimilijana dvorni pisar. Ker некоč ni hotel pisati odloka glede preganjanja kristjanov, ki mu ga je diktiral cesar, ga je dal ta v ječo in obglaviti. Ker je znano, da so že Rimljani poznali stenografijo, je verjetno, da je bil ta Genezij cesarjev stenograf ter ga torej popolnoma pravično dočaka čast, da bo odslej patron katoliških stenografov.

* **Pot meščanskega politika.** V Firenci je proces o milijonskem polomu, ki je požrl ogromno premoženje grofa Bastogi-ja. Bastogi je bil že dalj časa znan za darežljivega moža, ki je zlasti mnogo žrtvoval za umetnost. Okolo njega pa se je zgrnila cela vrsta parasitov, ki so se redili od njegove darežljivosti in od njegovega nepoznanja gospodarskih zadev. Med temi je bil tudi vladni poslanec Targioni, ki se je kot odvetnik ponudil leta 1902 grofu, da mu uredi njega razdrapane premoženjske razmere. Tedaj je imel Bastogi okolo 200.000 kron dolga, buržoazijski politik Targioni pa mu je premoženje tako temeljito spravil v red, da presega primank-ljaj zdaj več milijonov. Seveda je med tem gospod poslanec, ki pred 10 leti ni imel nič, imenitno obogatel in je lastnik vile, ki jo cenijo nad milijon. Proti oderuhu »iz boljših krogov« so naperili ovadbo, prav tako tudi proti drugim njegovim poslaniškim in političnim kolegom.

* **Senzačni zdravniški poskus.** Na kongresu kirurgov, ki se je vršil v Parizu, je poročal ruski zdravnik Sergej Voronov, ki je dolgo časa deloval v New Yorku pri francoskem zdravniku dr. Carelli, o senzačni operaciji, ki jo je izvršil. Šlo je za transplantacijo ene ledvice in enega ovarija zdrave ovce na sterilno ovco. Ta operacija je imela nepričakovan rezultat, kajti operirana ovca je kmalu nato dobila mlade. Ta zdravnik meni, da bi podobno operacijo lahko izvršil pri sterilni ženi. Žena lahko popolnoma dobro živi samo z eno ledvico in tudi z enim samim ovarijem. Zdrava žena bi torej popolnoma lahko potom operacije dala ta dva organa sterilni ženi.

* **Madžarska justica.** Pred sodiščem v Velikem Varadinu sta se pred kratkim morala zagovarjati kmet Josip Pakallo in kmetica Ana Guborny zaradi vloma. Pred časom je bilo namreč vlomljeno v neko stanovanje v vasi Csamahora. Vsled izpovedi neke šestletne deklice sta bila zaprta. Začetkoma sta tajala. Kmalu nato sta pa priznala. Pri razpravi sta pa zopet tajila in povedala predsedniku, kako so iz njih izsilili priznanje. Orožniki so jih mučili prav po vzoru inkvizicije. Osem dni so jim dajali kot hrano edinole slanike, toda niti kapljice vode. Ko sta še vedno tajila, so orožniki zvezali kmeta s takozvani-mi verigami Roza Šandorja, ki se zajedo globoko v meso. Kmetico so obesili za la-

se, tako da se je samo s prsti dotikala zemlje. Seveda sta vsled tega morala priznati. Priče so potrdile to izpoved obtožen-cev, na kar ju je sodišče osvobodilo.

Za zabavo.

Filozofije osemnajstletne zrele gospodične:

To pa že povem: en bogat starec v rokah mi je ljubši, kakor deset oficirjev ali doktorjev na strehi.

Današnji številki smo priložili poštno položnice za cenjene naročnike. Te položnice veljajo **le za naročnino „Slov. Doma“** in naj se porabijo izključno samo za naročbo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastna tovarna
ur v Švici
1887
Zahtevajte **JUBILEJNI CENIK** zastonj
1912
Fr. Čuden, Ljubljana

Kri! in dober zajutr dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pijete **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja **SLADNI ČAJ**.
En zavoje velja 60 vin. Dobliva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po ./. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ./.
Lekarna pl. Trnkóczy
./. v Ljubljani zraven rotovža. ./.
10 zapovedi
za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Listnica uredništva.

Tržišče-Vrhek. Sevšek Ivan: Potrjujemo vam s tem, da niste dopisnik »Slov. Doma« in z nami sploh v nikaki zvezi, torej tudi ne pisec dopisa v 49. št. — Tiste, ki vam žugajo, da vas bodo ubili, če vas dobe v roke, pa kar naznanite orožnikom, sodnija jih poduči, kaj se sme in ne sme.

— Imen dopisnikov pa ne izdajamo nikomur.

G. Avg. Žagar v Gor. Kamencu ni dopisnik »Slov. Doma« in z nami sploh v nikakšni zvezi. Kdor mu podtika kaj, da bi mu po »krščanskem« receptu škodoval, — laže.

Semič: Radi lažnjivega napada na Sokola v Semiču dobite navodila za nadaljno postopanje.

Harije: Prihodnjič. Za danes prepozno. Pozdravljeni.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 21. decembra 1912.

Gradec: 43, 46, 24, 33, 82.

Dunaj: 70, 61, 74, 86, 18.

Dvignjene v sredo, dne 25. decembra 1912.

Brno: 19, 35, 71, 21, 44.

Žrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	80	2	—
1 „ „ „ II. „ . . .	1	60	1	80
1 „ „ „ III. „ . . .	1	50	1	70
1 „ telečjega mesa . . .	1	80	2	—
1 „ praščjega mesa (svežega) . . .	2	—	2	20
1 „ „ „ (prekajenega) . . .	2	20	2	40
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 „ Prašiči na klavnici . . .	1	00	1	30
1 „ kozličevega mesa . . .	0	—	0	—
1 kg masla . . .	2	60	2	80
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	80
1 „ masti praščje . . .	2	10	2	16
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	1	92	2	—
1 „ slanine prekajene . . .	2	—	2	20
1 „ sala . . .	1	92	2	00
1 „ surov. margarinkega masla . . .	—	—	0	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	2	—	2	20
1 jajce . . .	—	10	—	12
1 l mleka . . .	—	20	—	22
1 „ „ posnetega . . .	—	08	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	90	1	10
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	20	3	80
1 piščanec . . .	1	20	1	60
1 golob . . .	—	40	—	50
1 raca . . .	—	80	2	20
1 gos . . .	5	50	6	—
1 kapun . . .	0	—	0	—
1 puran . . .	0	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	35	80	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	35	40	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	34	80	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	34	10	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	33	20	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	32	—	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	31	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	28	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	19	60	—	—
100 „ koruzne moke . . .	26	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	49	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	47	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	—	—	—	—
1 l žlžola . . .	—	28	—	40
1 „ graha . . .	—	36	—	40
1 „ leče . . .	—	40	—	48
1 „ kaše . . .	—	28	—	30
1 „ ričeta . . .	—	26	—	28
100 kg pšenice . . .	23	—	24	00
100 „ rži . . .	22	00	23	00
100 „ ječmena . . .	20	—	21	—
100 „ ovsa . . .	23	00	24	50
100 „ ajde . . .	23	—	24	—
100 „ prosa belega . . .	—	—	—	—
100 „ „ navadnega . . .	20	—	22	—
100 „ koruze . . .	20	0	21	00
100 „ činkvanta . . .	26	—	—	—
100 „ krompirja . . .	6	—	6	50
Lesni trg				
Cena trdemu lesu 9-50 do 12 K.				
Cena mehkeemu les 8'—do 9'—K.				
Trg za seno slamo in steljo.				
Na trgu je bilo				
voz sena . . .	7	50	8	—
„ slame . . .	5	—	6	—
„ stelje . . .	3	—	4	—
„ detelja . . .	8	—	8	50

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljino perje:

1 kg sivga, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h, prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 6 K 10 h; 1 kg vefinega, snežnoelega, puljenega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha, sivga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stihovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 2 K; 14, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 60 h, 4 K. — Pernice 20 K 21 —; zglavniki 90 cm dolgi, 7 cm široki K 4 50, 5 20 in K 5 70; podpernica iz močnega rižastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Rapošiljanje po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se vrne denar.

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko. Bogato ilustrovan cenik zastoj in franco.

SAMO 6 DNI! z brzoparniki Francoske družbe. Edina najkrajša voznja čez **HAVRE NEW-YORK**

Veljavni vozni listek za vse razrede franc. linije dobiš le pri **ED. ŠMARD**

oblastveno potrjena pisarna

Ljubljana, Dunajska cesta 18

nasproti gostilni »pri Figovu«.

Vozni listek za Ameriko in nazaj v staro domovino, po najnižji ceni. Izdaja voznih listkov po vseh železnicah, prirejanje zabavnih vlakov.

— Vsa pojasnila istotam radovoljno in brezplačno.

brzoparniki:

»La Provençes«, »La Savoies«, »La Lorraine«, »La Touraine«, »Rochambeau«, »Le Chicago«.

Lastna tovarna!

Priporočilo!

Ozirate se pri nakupovanju oljnatih barv, lakov, firnežev in vseh v barvno stroko spadajočih predmetov na domačo tvrdko

Premr & Jančar,

Kolodvorska ulica 18. Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Ceniki brezplačno!

Najboljša kakovost!

Nikaka utrujenost na pristnem

PALMA KAVČUKOVEM PODPETNIKU

Priporočamo našim **Kolinsko cikorijo** gospodinjam iz **EDINE** slovenske tovarne v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2., lastna hiša.

Obrestuje vloge na knjižlohe s 4 1/2 %, v tekočem računu najugodnejše, 2 ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 800.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsa tuja denar. Promet na leto čez 1000 milijonov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantnejše.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.